

Erhvervsstyrelsen
E-mail: fingerplanrevision@erst.dk

**ARKITEKT-
FORENINGEN**
*Danish Association
of Architects*

Akademisk Arkitektforening
Åbenrå 34
DK-1124 København K

(+45) 3085 9000
mail@arkitektforeningen.dk
www.arkitektforeningen.dk
CVR 62 57 23 10

Høring af forslag til Fingerplan 2019

Dato
19. marts 2019

Arkitektforeningen takker for det tilsendte materiale og for muligheden for at afgive høringssvar til høring af forslag til Fingerplan 2019.

Generelle bemærkninger

Hovedstadsregionen står over for en række udfordringer i fremtiden med en markant øget tilflytning, trængsel på vejene og klimaforandringerne, som bliver mere og mere mærkbare. Det centrale styringsinstrument til at løse disse udfordringer er gennem den fysiske planlægning, og med Fingerplanen har man et stærkt og formaliseret redskab til at bruge den fysiske planlægning proaktivt i en regional skala. Det gælder både i forhold til erhvervsudviklingen, bosætningsmønstre, transportmønstre og livskvaliteten for alle borgere i hovedstadsregionen. Det er derfor vigtigt, at Fingerplanen, og derved rammerne for den fysiske planlægning og udvikling i Hovedstadsområdet, løbende revideres og tilpasses, samtidig med, at de oprindelige og styrende principper og grundtanker for Fingerplanen fastholdes.

Fingerplanen skal sikre en afbalanceret vækst og udvikling i hele hovedstadsområdet og bidrage til at hindre segregering mellem byfingrene og mellem center og periferi ved hjælp af en overordnet koordinering af byomdannelse, byvækst, brug af ledige arealer og hovedstadsregionens infrastruktur. Dette fordrer en vision for hele hovedstadsområdet, prioritering og mål for den overordnede planlægning, da et tyndt lag af ukoordinerede initiativer spredt over hele hovedstadsregionen resulterer i spredt fægtning og ikke får den samlede tilsigtede effekt, i planfaglig forstand. Samtidig bør det også sikres, at det centrale København i Fingerplanens håndflade aflastes gennem en styrkelse af byfingrene. Bl.a. for at sikre blandede byer og imødegå

den igangværende tendens mod segregering af beboerne i hovedstadsregionen. Heri ligger en af de store fremtidige udfordringer for Fingerplanen. En anden stor udfordring er den øgede trængsel langs og på tværs af byfingrene.

Arkitektforeningen anerkender, at Erhvervsstyrelsen har inddraget de 34 kommuner i hovedstadsregionen, som udgør Fingerplanen i revisionsprocessen. Dette er vigtigt i forhold til at skabe legitimitet i revisionsprocessen og ejerskab for Fingerplanen. På kommunalt niveau vil der i den fysiske planlægning, i sagens natur, altid være divergerende ønsker, prioriteter og interesser, hvilket de 150 indsendte forslag fra hovedstadsregionens 34 kommuner også vidner om. Samlet set savner Arkitektforeningen en samlet vision og begrundelser for imødekommelsen af de 80 forslag fra kommunerne, konsekvensberegninger af forslagene samt en redegørelse for, hvordan de samlet set understøtter Fingerplanens principper og grundtanker. Arkitektforeningen mener, at ethvert ændringsforslag til Fingerplanen altid bør have som overordnet mål at planlægge for hele Hovedstadsregionens samlede interesser.

Arkitektforeningen mener, at enhver revision af Fingerplanen skal underbygge ovenstående formål og derved fastholde principperne om stationsnærhed og hindre byspredning, samt underbygge den kollektive trafik. Arkitektforeningen mener, at det foreliggende revisionsforslag mangler helhedstænkning og en samlet vision og strategi for byudviklingen i hovedstadsregionen. De 80 imødekomne forslag skaber mere byspredning, underminerer stationsnærhedsprincippet, og der mangler bæredygtige bud på hovedstadens samlede udvikling.

Arkitektforeningen finder den grønne prioritering meget positiv og foreslår, at der indføres samme bytteprincip i forbindelse med etablering af nye byudviklingsområder, så det samlede bebyggede areal i hovedstadsregionen ikke øges, men koncentrereres omkring stationsnærhedsprincippet.

Bemærkninger til kapitel 3 – Det indre storbyområde (fingerbyens håndflade)

Ad §6, stk. 1. nr. 2.

Helt grundlæggende er Arkitektforeningen betænkelig ved at lempe på stationsnærhedsprincippet, ved at åbne op for at planlægge større, offentlige institutioner uden for de stationsnære områder. Dette er også tilfældet, selvom der forudsættes, at de vedrører institutioner, som betjener kommunens borgere. Stationsnærhedsprincippet er et bærende element i Fingerplanen og bør fastholdes, også selvom der sikres god offentlig transport til en nærliggende station.

Ad §6m stk. 2.

Arkitektforeningen mener grundlæggende, at stationsnærhedsprincippet bør fastholdes for større byfunktioner. Al erfaring viser, at

når gangafstanden øges til det stationsnære område, øges tilbøjeligheden til at fravælge den kollektive trafik ligeledes.

Ad §6m stk. 3.

Stationsnærhedsprincippet gør den kollektive transport mere attraktiv, og derved lettes trængslen på vejene, hvilket leder til et mere miljøvenligt samfund, samtidig med at fremkommeligheden øges.

Arkitektforeningen bakker op om en forsøgsordning, der afgrænser stationsnære kerneområder omkring standsningssteder for BRT-linjer. Det er dog vigtigt, at de pågældende standsningssteder er få og nøje udvalgt, så de ikke underminerer Fingerplanens stationsnærhedsprincip. Desuden er det vigtigt, at forsøgsordningen bliver evalueret grundigt efterfølgende.

Bemærkninger til kapitel 4 – Det ydre storbyområde (byfingrene)

Ad §11, stk. 1, nr. 2

Arkitektforeningen er betænkelig ved at lempe på stationsnærhedsprincippet, ved at åbne op for at planlægge større, offentlige institutioner uden for de stationsnære områder. Dette er også tilfældet, selvom der forudsættes, at de vedrører institutioner som betjener kommunens borgere, med mindre helt særlige forhold gør sig gældende, som fx i Hørsholm. Stationsnærhedsprincippet er et bærende element i Fingerplanen, som bør fastholdes, også selvom der sikres god offentlig transport til en nærliggende station.

Bemærkninger til kapitel 5 – De grønne kiler

Overordnet bemærkning til kapitel 5 om de grønne kiler: Klimaforandringerne og særligt øgede nedbørsmængder stiller krav til flere klimasikringsanlæg. I den fremtidige planlægning for klimasikring er det oplagt at tænke de grønne kiler ind, da de i høj grad kan bidrage til klimasikringen.

Ad §18, stk. 5.

Med klimaforandringerne, herunder øget nedbør og større vandmængder, er det oplagt, at de grønne kiler tænkes ind i en klimasikringssammenhæng, herunder i forhold til midlertidig deponering og/eller nedsivning af regnvand. Arkitektforeningen bakker op om forudsætningen om, at de i videst muligt omfang styrker natur og vilkår for friluftsliv og gerne øger den rekreative værdi af de grønne kiler.

Med venlig hilsen

Lars Autrup
Direktør Arkitektforeningen